

Crítica de poesia / Versos i fotogrames

DAVID MADUEÑO SENTÍS

El poeta explora el nexa d'unió entre la lírica cinematogràfica i la del vers, demostra la promiscuïtat engrescadora de la poesia i ens ofereix mossegades reflexives molt intenses

Un dels aspectes més seductors de la poesia és la seva llibertat a l'hora de generar-se, d'obrir camins i de rebre noves influències. El seu llenguatge, alhora exigent, també convida a l'experimentació, a dur-lo fins als límits. Aital procacitat és una provocació per a les ànimes enjogassades, de les quals poden sorgir propostes com la de Francesc Solé, que després de dos llibres en la mateixa direcció (*Cinema i Videoclub*) insisteix a depurar-ne les arestes amb *Traveling*. En el seu cas es tracta d'adoptar el llenguatge cinematogràfic i d'adaptar-lo als requisits i les necessitats de la lírica, unint dos gèneres artístics del seu gust tan aparentment llunyans com la imatge i el vers. I tanmateix la mixtura funciona, sobretot perquè n'extreu uns valors aplicables a tots casos: la concreció lingüística de la imatge s'expressa a través del recompte sil·làbic breu i d'uns versos de sentit molt concentrat, emparat per metàfores; la densitat dels silencis expressius del cinema és aparent en el marcat ús de les estrofes, per breus que siguin els poemes. Però, a més, el seu darrer llibre (guanyador del Premi Joan Peruchó Vila d'Ascó) esdevé un híbrid que funciona per si mateix, més enllà dels seus orígens fílmics.

Així, el gruix de pel·lícules que inspiren i titulen els poemes de Solé (una gran varietat pel que fa a gèneres i autors –cosa que demostra la cinefilia del poeta–, des d'europèus com Rohmer, Visconti o Wenders fins a anglosaxons més o menys adaptats a la indústria com Coppola, Fincher o Nolan) és utilitzat en dos sentits, que van més enllà de la simple inspiració atorgada per la contemplació d'una peça cultural. En primer lloc, com a germen d'imatges i temàtiques inherents al film (com la referència al context històric de *The Pianist*, la doble personalitat del protagonista de *The Dark Knight*, el detall d'un crim a *Zodiac*). En aquest cas, al lector li serà de profit haver vist la font d'inspiració, perquè podrà copsar la reflexió

en tot el seu abast. En segon lloc, però, i allunyant-se d'aquestes exigències, el visionat funciona com a element espiritual i inspirador, una mena de context anímic des del qual Solé dispara el seu jo reflexiu, talment aconseguen determinades lectures, quadres o paisatges. En aquest cas, ens podem estalviar d'haver vist el film, perquè la peça funciona per si sola.

Com diu la definició que obre la lectura dels poemes, el *traveling* és un efecte cinematogràfic que consisteix a fer "viatjar" la imatge, a traslladar-la d'un costat a l'altre de l'enquadrament, a fer passejar la mirada de l'espectador cap a una seqüència continuada que li fa guanyar en perspectiva. Imagino que això també pot donar coherència a la disparitat de la selecció de films, que aparentment no tenen una connexió temàtica. Però si ens anem detenint en algunes de les idees que hi esbossa Solé, ens adonarem que a poc a poc sorgeix l'anàlisi de les relacions humanes, i com aquest *traveling* es passeja per una corrua de situacions variades, però que retraten i reflexionen sobre ferides (*aquests mil talls petits/ocults/pels meus eriçons de fúria lenta*), incerteses, obscuritats (*Els nostres horitzons refusats/vessen la seva ombra/sobre la vida sencera*) o pal·liatius emocionals (*empenyent el dolor/cap a l'extrem del piano/perquè es fongui/de pura bellesa*). És interessant de veure que el llibre s'obre i es tanca amb dues pel·lícules molt diferents, però que retraten la mirada al buit dels seus dos protagonistes, *The Bridges of Madison County* i *Los lunes al sol*. Tant l'un com l'altre descriuen la pèrdua a canvi d'una incertesa, com si viure i tot el que comporta es resumís d'aquesta forma tan senzilla. Tan senzilla i sintètica, però alhora variada, com els poemes de *Traveling*.

Tanmateix, l'únic però que posaria al llibre és la sensació que cada poema esdevé més un tràiler que no pas un recorregut en profunditat. L'opció de Solé Campanins per la contenció lírica, per la brevetat, per la imatge suggeridora, i la seva al·lèrgia al discurs, fan que *Traveling* esdevingui un llibre d'una lírica molt oberta, que transpira perquè hi anem omplint els espais, d'aquí aquesta sensació de mossec intens, però escàs.

Traveling
Francesc Solé Campanins
Meteora, Barcelona 2012
Col·lecció Mitilene, 25